

Národní asociace dobrovolnictví, z.s.

Sekce dobrovolnických mentoringových programů

Zpravodaj č. 2

Sekce
dobrovolnických
mentoringových
programů

Dobrovolnictví 2030

Chceme dobrovolnictvím
měnit svět

Jsme sít' profesionálních
dobrovolnických center
Národní asociace dobrovolnictví.
Čerpáme ze zkušeností a znalostí
lidí, kteří jsou aktivní v oblasti
managementu a profesionalizace
dobrovolnictví, stejně tak dobrovolníků
samotných.
Přidejte se k nám.

Úřad vlády České republiky

Projekt je realizován za finanční podpory
Úřadu vlády ČR a Rady vlády pro nestátní
neziskové organizace.

Jaká je budoucnost dobrovolnictví?

USA

„Současná generace X je připravena se více dobrovolnický angažovat v nevládních neziskových organizacích, aby pomohla prosadit společenskou změnu. Darování peněz dle ní totiž není nejlepší způsob, jak tyto organizace podpořit.“

Mei Cobb, viceprezidentka **United Way**, mezinárodní organizace zastřešující více než 1800 nevládních neziskových organizací, je zodpovědná za oblast dobrovolnického a zaměstnaneckého angažování se.

Slovensko

„Dobrovolníctvo je perfektné v tom, že si každý môže vyskúšať činnosti, do ktorých by sa za normálnych okolností možno ani nepustil. Nielenže spozná mnoho nových ľudí, bude mať dobrý pocit, že môže pomôcť druhým;“

Zuzana Majerčíková, PR manažerka, **Bratislavské dobrovoľnícke centrum**

Česko

„Pokud zůstaneme demokratickou, pluralitní společností, otevřenou občanské iniciativě, tak se důraz na dobrovolnictví zvýší. Dobrovolnictví je projev altruismu a po období adorace tržní ekonomiky a neoliberalismu začne společenské vnímání dobrovolnictví víc oceňovat.“

Tereza Pospíšilová, vedoucí Katedry studií občanské společnosti,
Fakulta humanitních studií, Univerzita Karlova

Co motivuje lidi k dobrovolnictví

Motivace dobrovolníků je považována za klíčovou část managementu dobrovolnictví, a to všemi dobrovolnickými centry a organizacemi. Motivace jednotlivců k dobrovolné činnosti je u každého jedinečná, často se ovšem jedná o kombinaci několika faktorů. Nejčastějšími faktory, které motivují lidi k dobrovolnictví, jsou následující:

Obrázek 1 - Faktory vyvolávající v člověku potřebu vykonávat dobrovolnictví

- **altruismus** – dobrovolník chce být užitečný ostatním;
- **kvalita života** – dobrovolník slouží ostatním, protože tak zlepšuje svůj vlastní život; dobrovolníci jsou rádi s ostatními, mají rádi aktivní odpočinek a zejména pocít, že mají pro ostatní svou cenu;
- **zpětný zisk** – mnoho lidí má z dobrovolnické činnosti nějaký, byť nefinanční zisk;
- **smysl služby** – někteří dobrovolníci vidí spolupráci v komunitě jako zodpovědnost, kterou spolu přinášají;
- **náboženské přesvědčení** – mnoho náboženství vnímá službu ostatním jako duchovní povinnost;
- **profesionální zkušenost** – dobrovolnictví nabízí zkušenost, kterou je možno zahrnout do profesního životopisu a zvýšit tak svou hodnotu pro zaměstnavatele;

Zdroj: HRUŠKA, L.; HRUŠKOVÁ, A.; TOŠNER, J.; PILÁT, M. a kol. Analýza o stavu dobrovolnictví v zahraničí a ČR. Ostrava: ACCENDO. 2018.

Jak udržují dobrovolnická centra motivaci dobrovolníků

Kromě faktorů vyvolávajících v člověku potřebu vykonávat dobrovolnictví jsou stejně důležité faktory udržující motivaci dobrovolníků při jejich náročné činnosti. Pokud nejsou akceptovány tyto okolnosti, dobrovolníci ukončí svou činnost. Nespokojený dobrovolník posílí negativní stanovisko k dobrovolnictví u svého okolí. Respondenti z dobrovolnických center a organizací nejčastěji uváděli:

Obrázek 2 - Nástroje k udržení motivace dobrovolníka

- příjemná atmosféra v dobrovolnickém centru a v celém zařízení přijímající organizace;
- dobře fungující management dobrovolníků a dobré vztahy mezi koordinátorem a dobrovolníky;
- jasná a jednoduchá pravidla fungování dobrovolníků, vzájemné sdílení společných zážitků mezi dobrovolnickými kolegy;
- zřetelná zpětná vazba ze strany personálu i klientů, že činnost dobrovolníků je smysluplná a vítaná;
- rychlé a smysluplné reagování na podněty a připomínky dobrovolníků;
- účinné řešení konfliktů;
- rychlá a účinná pomoc dobrovolníkovi v případě, že o ni požádá;
- zřetelná shoda mezi deklarovanými cíli, posláním a smyslem dobrovolnické činnosti v daném zařízení a praxí dobrovolnické činnosti tamtéž;
- jasná dohoda s dobrovolníkem, ve které je přesně stanoveno, jaké činnosti se dobrovolník věnuje, v jakém rozsahu a kdy nebo za jakých podmínek tato dohoda končí.

Zdroj: HRUŠKA, L.; HRUŠKOVÁ, A.; TOŠNER, J.; PILÁT, M. a kol. Analýza o stavu dobrovolnictví v zahraničí a ČR. Ostrava: ACCENDO. 2018.

Jak bude dobrovolnictví vypadat v roce 2030

Zajímají nás názory lidí, kteří jsou aktivní v oblasti managementu a profesionalizace dobrovolnictví, stejně tak dobrovolníků samotných.

Rozhodli jsme se anketou na toto téma oslovit široké spektrum lidí, včetně vás.

V tomto Zpravodaji číslo 2 se můžete inspirovat názory dvou žen, které se dobrovolnictvím dlouhodobě zabývají a mají řadu zkušeností z domova i ze zahraničí.

Na anketní otázky **Dobrovolnictví 2030** odpovídají:

Vysokoškolská pedagožka a expertka na filantropii **Tereza Pospíšilová**, která je autorkou řady odborných studií na téma dobrovolnictví.

Spoluzakladatelka Impact Academy, konzultantka mezinárodní organizace Ashoka, do roku 2018 manažerka portálu Dobrovolnik.cz **Barbora Komberec Novosadová**.

Česká společnost klade hodně důraz na „normalitu“

PhDr. Tereza Pospíšilová, MA, Ph.D.

Vedoucí katedry studií občanské společnosti,

Fakulta humanitních studií, Univerzita Karlova

Zabývá se odborně tématem filantropie jako činností ve prospěch druhých a bez nároku na odměnu. Její publikační činnost se zaměřuje na téma dobrovolnictví a občanská společnost.

Roste nebo klesá podle Vás hodnota dobrovolnictví ve společnosti?

Hodnota dobrovolnictví v naší společnosti podle mně stoupá, a to v souvislosti s tím, jak se k nám stále více dostávají zahraniční západní vzory a hodnoty dobrovolnictví, například Evropská unie podporuje dobrovolnictví. Dále se určitě projevuje vliv Zákona o dobrovolnické službě. Současná iniciativa Ministerstva vnitra ČR (Koncepce rozvoje dobrovolnictví) jednoznačně také může přispět k legitimizaci dobrovolnictví = k pohledu na dobrovolnictví jako potřebnou a ceněnou součást společnosti. Nehledě na to, jaké konkrétní opatření Koncepce přinese, sám fakt, že se tím ministerstvo zabývá, má posilující efekt.

V jaké oblasti chybí dobrovolníci?

Tohle neumím posoudit. Zdá se mi, že ve všech oblastech už o dobrovolnících a dobrovolnických programech slyším. Relativně nejvíc by mohli chybět v oblastech, které se týkají skupin lidí, které se odlišují od normy - např. psychicky postižení občané apod. Česká společnost klade hodně důraz na „normalitu“ a jen postupně se učí být otevřená skupinám, které se nějak odlišují. Dobrovolníci mohou k té otevřenosti nenásilně přispět.

Troufnete si odhadnout, jaký bude společenský status dobrovolníka v roce 2030? (Bude jeho práce společností oceňována?)

Já pevně věřím, že ano. Pokud zůstaneme demokratickou, pluralitní společností, otevřenou občanské iniciativě, tak se důraz na dobrovolnictví zvýší. Dobrovolnictví je projev altruismu a po období adorace tržní ekonomiky a neoliberalismu začne společenské vnímání dobrovolnictví víc oceňovat. Pokud by nastoupil autoritářský režim, byla by situace jiná.

Jakou úlohu dobrovolnických center byste ocenila?

Dobrovolnická centra by měla podporovat organizace, které se dobrovolnictvím zabývají, i dobrovolníky - občany. Měla by vyjednávat o podpoře dobrovolnictví s obcemi a krajem. Měla by v nějaké míře přispívat k popularizaci dobrovolnictví v komunitě. Jejich role by měla být ve vztahu k existujícím organizacím jednoznačně podpůrná, ne kontrolní ani konkurenční.

Jste jako dobrovolnice aktivní ve své komunitě?

Abych pravdu řekla, ne. Jsem z těch, kteří dobrovolně pracují za hranice placeného času ve své profesi. Vedle péče o rodinu a děti mi v této životní fázi energie bohužel nezbývá. Vnímám to jako ochuzení našeho života a v budoucnu se s dětmi chystám nějak zapojit.

Dobrovolníci mohou vnést nový život také do muzeí či galerií!

Mgr. Barbora Komberec Novosadová

Vystudovala marketing, PR a sémiotiku, vedla transformaci portálu Dobrovolník.cz, řídila programy firemního dobrovolnictví se zaměřením na expertní dobrovolnictví. Spolu s Ashoka ČR založila iniciativu Impact Academy, která pomáhá organizacím v poznání a uplatňování přístupu orientace na dopad.

V jaké oblasti podle Vás chybí dobrovolníci?

Vzhledem k potřebám a snahám o zvyšování kvality sociálních služeb budou dobrovolníci samozřejmě vždy nezbytní a také v mnohých případech „nedostatkovým zbožím“ zde. Například v péči o seniory, podpoře dlouhodobě nemocných či hospicové péči jsou dobrovolníci světlem, které odráží svou energii ve spokojenosti klientů. Dobrovolníci jsou naprosto nepostradatelní pro změny v těchto oblastech. Přejde mi, že prozatím u nás chybí větší zapojení dobrovolníků do činnosti kulturních institucí - třeba dobrovolnické programy v galeriích a muzeích v západní Evropě a USA jsou skvělou přidanou hodnotou pro návštěvníky. Tady vidím velkou příležitost jak vnést život, zvědavost a vlídnost do mnoha našich muzeí a galerií.

Troufnete si odhadnout, jaký bude společenský status dobrovolníka v roce 2030? (Bude jeho práce společností oceňována?)

Nevíme, jak se svět změní v příštích hodinách, a tak je velmi těžké něco takového předpovídat. Věřím ale tomu, že právě v našem současném světě, kde často zkoušíme nahradit lidský kontakt technologiemi a jejich téměř neomezenými možnostmi, bude pomoc, solidarita a empatie mezi lidmi tou největší hodnotou. A právě nezištná pomoc komukoli druhému, sdílení jeho starostí i radostí, je základem dobrovolnického vztahu. A proto věřím, že právě dobrovolnictví bude příkladem toho, jak se k sobě můžeme navzájem vztahovat a prostřednictvím tohoto osobního vztahu vnímat krásu rozmanitosti lidí kolem nás.

Jakou úlohu dobrovolnických center byste ocenila?

Přijde mi skvělé, že mnoho organizací si začíná budovat svou komunitu dobrovolníků a vytváří se své vlastní dobrovolnické programy - a mnohé z nich fungují velmi profesionálně. Během mého vedení portálu Dobrovolník.cz jsme zjišťovali potřeby koordinátorů dobrovolníků po celé České republice a byly mezi nimi například pomoc se získáváním zdrojů na vedení dobrovolníků, síťování s dalšími kolegy a kolegyněmi, rozvoj technologických nástrojů, které mohou zjednodušit administrativu a koordinaci dobrovolníků. Rolí dobrovolnických center vidím právě v zacílené podpoře organizací, které se chtějí zdokonalovat v práci s dobrovolníky i v podpoře organizací, které chtějí se zapojením dobrovolníků začít a nevědí jak na to.

Jaké úkoly by měla centra pro společnost plnit?

Měla by být místem, kde se mohou organizace, které již s dobrovolníky pracují vzdělávat, potkávat se a sdílet s dalšími organizacemi, které zapojují dobrovolníky do plnění svého poslání. Měla by podávat pomocnou ruku těm, kteří s prací s dobrovolníky chtějí začít. Měla by sledovat zahraniční i české trendy a přinášet užitečné inovace spolupracujícím organizacím - dle témat působení či dle regionálního zastoupení. Měla by poskytovat služby (třeba i placené), které ulehčí organizacím v administrativě a koordinaci spojené s vedením dobrovolníků.

Jste jako dobrovolnice aktivní ve své komunitě?

Během studia na gymnáziu jsem působila v několika dobrovolnických skupinách - vedli jsme školní klub, pořádali kulturní akce pro studenty i obyvatele našeho města, vedla jsem divadelní kroužek, sázela stromy. Několik let jsem jezdila jako dobrovolnice s INEX-SDA, pomáhala s komunikací a PR jedné neziskové organizaci. Nyní mi práce na Impact Academy a péče o dcerku Lotku nedává tolik času, abych se pravidelně dobrovolničení věnovala. Už dlouho mám ale chuť rozjet s nějakou českou školou program Roots of Empathy, kde jsou v hlavní roli jako dobrovolníci rodiče a malé miminko, kteří pomáhají dětem rozvíjet empatii a vztahy k druhým. Snad se to povede :-)

Věříme, že dobrovolnictví mění svět

Jsme síť profesionálních dobrovolnických center s názvem Národní asociace dobrovolnictví, z.s.

Jsme přesvědčeni, že dobrovolnictví přináší do společnosti významnou hodnotu, která je neoddělitelná od základních zásad demokracie.

Vzájemně sdílíme zkušenosti a posilujeme se. Záleží nám na tom, aby dobrovolnictví bylo přirozenou součástí zdravě sebevědomé české společnosti. Chceme dobrovolnictvím měnit Česko.

Zajímají nás názory lidí, kteří jsou aktivní v oblasti managementu a profesionalizace dobrovolnictví, stejně tak dobrovolníků samotných.

Jaké bude dobrovolnictví v roce 2030, závisí na nás všech.

- Zajímá vás dobrovolnictví?
- Chcete se více angažovat ve společnosti?
- Vedete neziskovou organizaci a pracujete s dobrovolníky?
- Chcete se stát součástí Národní asociace dobrovolnictví?

Podělte se o vaše názory, ať už pracujete na lokální, regionální, národní či mezinárodní úrovni.

Právě pro vás je určeno 6 následujících otázek.

Anketa DOBROVOLNICTVÍ 2030

1. Roste nebo klesá podle vás hodnota dobrovolnictví ve společnosti?
2. V jaké oblasti chybí dobrovolníci?
3. Troufnete si odhadnout, jaký bude společenský status dobrovolníka v roce 2030? (Bude jeho práce společností oceňována?)
4. Jakou úlohu dobrovolnických center byste ocenili?
5. Jaké úkoly by měla centra pro společnost plnit?
6. Jste jako dobrovolník nebo dobrovolnice aktivní ve své komunitě?

Odpovědi na otázky prosím vyplňte na webozašlete e-mailem na adresu info@nadobrovolnictvi.cz do 31. ledna 2019 nebo navštivte web www.nadobrovolnictvi.cz/anketa2030.

Vážený čtenáři, vážená čtenářko,

do ankety Dobrovolnictví 2030 se můžete zapojit zasláním odpovědí e-mailem na adresu info@admp.cz nebo odpovězte přímo prostřednictvím formuláře na webových stránkách Sekce dobrovolnických a mentoringových programů www.nadobrovolnictvi.cz.

Zde se také dozvíte více o členství v Národní asociaci dobrovolnictví, kam vás srdečně zvou.

Společně můžeme vytvářet příznivější podmínky pro dobrovolnictví v České republice.

Těším se na spolupráci s Vámi.

Mgr. Lenka Černá,

předsedkyně Národní asociace dobrovolnictví, z.s.

Sekce
dobrovolnických
mentoringových
programů

Kontaktní údaje

Národní asociace dobrovolnictví, z.s.

Sekce dobrovolnických mentoringových programů

Ženské domovy, Ostrovského 3, Praha – Smíchov

IČ: 26537664

Číslo účtu: 1942723389/0800

e-mail: info@nadobrovolnictvi.cz

Web: www.nadobrovolnictvi.cz

FB: [@asociacedmp](https://www.facebook.com/asociacedmp)

Datová schránka: 8zpj3u

ZPRAVODAJ číslo 2

